

igralci in igralki, so storili popolnoma svojo dolžnost. — Zadržaj igre „Debora“ nam kaže, da je Mosenthal — žid in slavi na odru svoj narod. — Prihodnjo nedeljo 26. t. m. se bo predstavljala na korist gospé Jamnik-Tomanove, pridne in vrle igralki sentimentalnih nalog, in neprekosljivega našega komikarja gosp. Kajzelja znana, po g. Alešovcu za naše razmere prestrojena burka „Čevljar - baron“, katera je vselej še napolnila gledišče in ga bo gotovo tudi zdaj, ko gré priljubljenima igralcema skazati dejansko, kako vé ceniti občinstvo njuno prizadevanje in njune zasluge.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Državni zbor je 16. t. m. sprejel spremembo §. 18. verskih postav po gospôski zbornici, gledé §. 54 pa je ostal pri svojem prvem sklepu, čeravno je Stremajer prigovarjal zbornici, da bi spremembo gospôske zbornice tudi v tem paragrafusprejela. Tedaj pride postava še enkrat v gospôsko zbornico.

— O obravnavi druge „verske“ postave v zbornici gosposki imamo še nekaj dodati. Celó ustavoverski časniki priznavajo, da najvažnejši govor med vsemi je bil govor grofa Leona Thuna, ne le po notranjem jedru, temuč tudi po govorniški obliki. Thun je govoril zoper to in vse verske postave, ki jih je vlada predložila državnemu zboru. Brezverce to grozno grize, da je njihovo stranko imenoval „stranko nevere“, in s tem pravo zadel. — Drugo, kar grize ustavoverce, bilo je to, da od 14 nadvojvodov cesarskih ni bilo nobenega v sejo in tudi družih odličnih mož ne, ki so v viši službi cesarskega dvora. Menda jih je strah, da bi „verske“ postave ne bile potrjene. Kakor so se hudovali nad nezočnostjo te gospôde, tako so zasmehovali to, da vsi kardinali in viši škofje, ki so bili v zbornici pričujoči in deloma zoper postavu govorili (tudi knezoškof Lavantinski Stepišnik je govoril), so po splošni debati zapustili zbornico, češ, mi smo svojo dolžnost storili; vlada gleda zdaj, da država ne bode škode trpela. Minister bogočastja dr. Stremajer je pa v svojem govoru kar naravnost rekel, da vlada te postave kot „orožje potrebuje proti duhovščini, ki se v politiko vtikuje“!!!

— Kakor „Vaterl.“ pravi, je hotel verski odsek zavreči drugo versko postavu zavoljo mnogih pomanjkljivosti, katerih celó Stremajer ni mogel tajiti; al ministerski predsednik Auersperg je žugal, da stopi iz ministerstva, če bi se mu to zgodilo, in tako je večina odseka sprejela postavu. Menda je le v Avstriji mogoče, da eden ministrov hoče odstopiti zaradi postave, katera se njegovemu tovarišu samemu slaba zdi.

— Delegaciji v Pešti ste začeli svoje obravnave včeraj, zato so prenehale obravnave državnega zbora na Dunaji in se začnó zopet 24. t. m.; od 21. do 24. t. m. se vršé volitve različnih delegacijskih odsekov. O Poljaci se pripoveduje, da se ne vdeležé delegacijskih razprav zato, ker noben Poljak ni voljen v kak odsek. Za predsednika si je Avstrijska delegacija izvolila Rechbauerja, za njegovega namestnika pa grofa Potočkega.

— Obravnava o tretji verski postavi (t. j. o postavnem pripoznanju verskih družeb) je bila v dveh dneh dognana in postava sprejeta.

— Glasovitega bobnarja zoper pravice katoliške cerkve Fuxa predlog za preganjanje jezuitov iz Avstrije je bil v seji 15. t. m. sprejet. Fux je iz vseh kotov lažnjivo in plesnjivo staro šaro skupaj zlekel

v podporo svojega predloga, ki pa je ministrom samim tak trn v peti, da so pred glasovanjem sami iz zbornice zbežali; tudi dr. Pražak, Lienbacher, Hohenwart in še mnogo drugih so šli za njimi še pred glasovanjem, tako, da jih je ostalo le še 169, od katerih pa jih je 21 glasovalo zoper predlog, med temi tudi dr. Razlag, popustivši svoja tovariša dr. Vošnjaka in Pfeiferja, katera sta glasovala za to, da jezuite zapodé iz naših dežel. — Iz tega se vidi, da ima maloslovenski liberalizem tudi svoje nuance (razlike)!

— Računi o Dunajski razstavi niso še dodelani; al to je zdaj že gotovo, da dohodki ne bodo presegli 4 milijonov, stroški pa bodo znesli najmanj 20 milijonov. Ali bode napredek v obrtnijstvu, umetnijstvu in kmetijstvu vreden 16 milijonov gold., to naj sodi vsak sam.

— Kaj pa je družega novega po širocem svetu? bodo morebiti prašali bralci naši. Nič posebno znamenitega, je odgovor. Na Pruskem kujejo nove vojaške postave; Bismark pa že dolgo bolan leži, nevoljen, da se njegov državni zbor ne obnaša po glavi njegovi. Na Španjskem se še zmirom prelija kri; al zmagajo Karlovci ali pa republikanci, še ni gotovo; zadnji čas je bila vojskina sreča Karlovcem mila. — Strašansk ropot počenjajo brezverski liberalni časniki nad tem, da je vlada v Rumuniji zaradi škodljivega pijančevanja žganjarije prepovedala takim judom, ki v tej deželi nimajo volilne pravice. Ker zaradi tega veliko Avstrijskih judov mora ondi svoje šnopsarije zapreti in deželo zapustiti, zato je grozovit hrup v taboru Israjelskem. Gledite liberalce, kako so za juda zavzeti, katoličana pa bi v žlici vode potopili! — Na Angleškem delajo že priprave za sijajni sprejem cara Ruskega. — Knez Srbski pa se pripravlja na potovanje v Carigrad.

Listnica vredništva. Gosp. Jožefu Jenškovič-u, posestniku v Orehovici: Lan je ves oddan. O mlatilnicah so lanske „Nov.“ večkrat govorile in tudi v letošnji „Pratiki“ nahajate popis. Temu le to še dodajamo, da slama za škopo ni, da se pa taka mlatilnica z dobro vestjo vsakemu lahko priporoča. — Prečast. gosp. J. Č. v Ameriki: Poslane 3 dolarje prejeli in izročili. Lepa hvala in srčen pozdrav!

Žitna cena

v Ljubljani 18. aprila 1874.

Vagán v novem denarji: pšenice domače 7 fl. 20. — banaške 8 fl. —. — turšice 5 fl. 20. — soršice 4 fl. 20. — rži 4 fl. 90. — ječmena 3 fl. 90. — prosa 3 fl. —. — ajde 4 fl. 80. — ovsa 2 fl. 90. — Krompir 3 fl. —.

Kursi na Dunaji 21. aprila.

5% metaliki 69 fl. 30 kr. Ažijo srebra 106 fl. 25 kr.
Narodno posojilo 73 fl. 90 kr. Napoleondori 8 fl. 97 kr.

Loterijne srečke:

v Trstu { 11. aprila 1874: 1. 47. 52. 7. 53.
v Lincu { 69. 64. 50. 43. 49.

Prihodnje srečkanje v Trstu 25. aprila.

v Gradcu { 18. aprila 1874: 78. 1. 82. 48. 71.
na Dunaji { 76. 23. 48. 66. 70.

Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji 2. maja.